

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Adversus Phormionem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1565)

verbis studuerit, quid illi fidei est habendum? At for-
tasse id, quod est omnino factu facillimum iniuria-
rum & calumniarum studiofis, testimonium aliquis
ei in me dicit? eum autem ego testem si de falso testi-
monio postularo, unde probabit, se testari verum? de
pactione? id igitur ne differat, sed mox proferat qui
habet. Sin eam tum perisse dicit: unde ego mendacio
circumuentus, argumenta petam? Nam si apud me
depositæ essent tabulæ: Apaturio criminari licuisset,
me propter sponzionem pactionem aboleuisset. sin ap-
ud Aristoclem: quamobrem si absque suo consensu
pactio periret, me accusat, cum ei qui accepit illam, &
non exhibet, diem nū dicat? Cur eum contra me tes-
stem producit, qui tabulas aboleuit: cui eum irasci
conveniebat, nisi communicatis operis fallaciam i-
stam commenti essent? Ego causæ meæ æquitatem
defendi, vt potui. Vos igitur secundum leges quæ æ-
qua sunt decernite.

ARGVMENTVM ORATIONIS AD-
uersus Phormionis exceptionem.

Phormio mercator Bosphorum nauigaturus, minas à Chry-
sippo viginti mutuatur. Quò cum venisset, res ita compara-
tas offendit, vt quas rehebatur mercem, non essent vendibiles.
Quare nauiculario Lampide Athenas redituro, eumq; impo-
nere naui, ea quæ Chrysippæ pecunia comparasset, iubente
(sic enim tabulæ continebant) neque sarcinam vllam, nec ar-
gentum imposuit: sed ad Lampidem dixit, præstare in præsen-
tia, se ea non posse sed paulo post, alia naui cum pecunia ha-
biturum, Lampidis ergo nauis in altum prouecta perit: isq;
cū paucis lembo euadit: Athenasq; reuersus, Chrysippo felici-
tatem Phormionis prædicat, qui & Bosphori remansisset, & ni-
hil naui imposuisset. Post, Phormio Athenas peruectus, cum
argētum ab eo reposceretur, primum, vt ait Chrysippus, & de-
bere se fatetur, & redditurum pollicetur. Deinde quicquam
debere negat, vt qui Lampidi dedisset: quòd tabulæ, si quid in
mari acciderit naui, se liberent ære alieno. Diem illi Chrysi-
ppus dicit: is exceptionem opponit, & Lampis apud arbitrum
testatur, se pecuniam à Phormione Bosphori recepisse, & vnà
cum cæteris in naufragio perdidisse. Prius autem contrarium
dixerat apud Chrysippum: Phormionem nihil in nauem pos-
suisset. Quorum cum Lampis coargueretur, se tunc apud se
fuisse negat, cum ad Chrysippum illa diceret. His arbiter au-
ditis, nulla sententia lata, negocium in iudicium remittit. Ac
causa nomen illa quidem habet exceptionis, reuera autem
recto iudicio agitur. Id quod etiam Orator satis innotuit in
principio, non omnino esse exceptionem, cum dicit: * se fecit
se omnia secundum pacta & conuenta: reddidisse Lampidi pecu-
niam, id quod tabulæ iubeant, & alienum tali euentu remit-
tentis. Hæc enim eius sunt, qui recto iudicio contendit, &
obiecta crimina diluit: non illius, qui totam controuerisiam
tollit, agendiq; potestatem negat. Exceptionem præterea, in-
quit, largitur lex de his qui prorsus Athenis non fiunt, neque
Athenas referendi sunt, contractibus. Idem autem in hac ora-
tione obseruatum est, quod in oratione contra Neæram, quòd
non ab vna persona est habita: sed illic vtrisque discrimen ap-
paret. hic eadem confusæ sunt. Mihi verò secundus hinc ordi-
ri videtur. Cum igitur è nobis Atheniensis, sæpe audiuisset
Theodotus, atque existimaret Lampidem falsum esse testem.
Apparet autem, socios esse eos, qui cum Phormione litigant.

ραχαφίλω δέ φησιν ο νόμος δίδωσι πάλιν ἢ μὴ γινόμενων ὅλους ἀδίκηται. μηδὲ εἰς ἀδύλας συμβολαίων. τετάρτηται ἢ ἐκ τῶν λόγων τῶν ἐπι-
καμ * πάλιν ἢ καὶ νεώτερος, ὅτι μὴ ὑφ' ἐνός εἴρηται φερόμενον. ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκείνου ἢ ἐξ ἄλλου φανερά. ἐν ταῦτα δὲ συγχέουται. δοκίμῃ ἐμὴν
ἐν ταῦτα δὲ οἱ δὲ τετάρτος λέγειν ἄκουσας τοίνυν ὑμῶν, ὅ ἀδύλας ἀδύλας, δεύδοτος πολλὰ κἰς, καὶ νομίμας τὴν λάμπην. ἢ ἂν μὴ μάρτυρες. διόλου ἢ
ὅτι κοινῶν πηγῶν εἰσιν οἱ πάλιν τὸν φορμίωνα ἀγωνιστοὶ.

τῶν περὶ αὐτῶν πᾶσι ἀδικήτως πρὸς ἀδικητὰ ἀλλὰ νῦν διὰ
τὸ ῥᾶσον τοῖς ἀδικεῖν καὶ συκοφαντεῖν θεωρημένοις,
ἐμάρτυρήσῃ πρὸς αὐτὸν κατ' ἐμῶν; εἰ δὲ οὐδ' ὀπισθενήσωμαι
αὐτῶν, πόθεν τῶν ἀπόδειξις ποιήσεται τὰ ἀληθῆ μάρ-
τυρεῖν; ἐκ τῶν σωθῆκα. τὸ τοίνυν μὴ ἀπαλλάξω.
ἀλλ' ἡδὲ φερέτω ὁ ἐχθρὸς τὰς συνθήκας. εἰ δὲ ἀπολαλέ-
ται φησὶ τότε, πῶς δὲν λάβω ἐγὼ τὸν ὕψιχρον καταλάξω.
ἐμάρτυρηθεῖς; εἰ γὰρ παρ' ἐμοὶ ἐτέθη τὸ γραμματεῖον, ἐν ᾧ
ἀπάσταδα ἀπατούριον, ὡς ἐγὼ, δὲ τῶν ἐγὼ ὕψιχρον ἡφαι-
κα τὰς συνθήκας. εἰ δὲ πάλιν ἀριστοκλεί, δὲ πῶς εἰ
περ' αὐτὸν τούτου γνώμης ἀπολάσασιν ἀσυνθήκῃ καὶ
τῶν μὲν λαβόντι αὐτὰς, καὶ ἑπ' ἀρέχοντι ἐδικαίεται. ἐ-
μοὶ δ' ἐγκαλεῖ, μάρτυρα παρεχόμενον κατ' ἐμῶν, τὸ ὀ-
φανικότα τὰς συνθήκας. ὃ φησὶ φησὶ κεν αὐτὸν ὀργίσεισαι,
εἰ περ' μὴ κοινῶς μὴ τῆς τούτου ἐκακοτέχνη. εἴρηται μοι τὰ
δίκαια ὅσα ἡδυνάμην. ὑμεῖς ἐν κτὶ τοῖς νόμοις γ-
γιώσκετε τὰ δίκαια.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΦΟΡΜΙΩΝ ὡς ἀραχαφίλω λόγου.

Φορμίον ἐμπορεῖται δανίζεται πάλιν χρυσίππου μᾶς ἐμισ-
πτόν εἰς βόσπορον. ἀφικόμενος ἢ ἐκείσε, κατέλαβεν ἀρα-
χίαν τῆν φορμίον, ὃν ἐκίμαζε, διότι τῶν γαυκίτην λάμπη
ἐποπτεῖν βουλομένου ἀδύλας ἐκ κελύοντες αὐτὸν ἐπιδίδου τῆν τῶν
ἀγραφίμων τῶν χρημάτων * πάλιν χρυσίππου (τὸ τῶν ἔραζε τῶν
συγγραφή) ὅτε φερόν τινὰ ἐπέδετο, οὐτε ἀγρεύον. ἀλλ' ἡφαι σὺς τῶν
λάμπη, ἀδύλας ἔχον ἐν τῶν παρεῖντι πιπίσαι τὰυτα. μικροὶ δ' ὕψι-
χρον ὑφ' ἐτέρως ἐκπλάσεισαι νεὸς ἀμα τοῖς χημάσιν ἢ ἡδὲ οὐτὲ
λάμπηδος ναῦς ἀγχεῖσαι, δὲ φερέτω. καὶ μετ' ὀλίγων ὁ λάμπη ἐν
τῶν λέμβῳ στέεται. καὶ ἀφικόμενος ἀδύλας ἐκ κελύοντες αὐτὸν ἐπιδίδου τῶν
πύγμα τῶν φορμίον, ὡς ἀπελειφθεῖται ἐν τῶν βοσπορῶν, καὶ εἰς τὸ ναῦν ἐ-
δὲν ἐπέδετο. ὃ τῶν φορμίον κατὰ πλάσας ὕψιχρον, καὶ τὸ ἀγρεύον ἀπο-
πούμενος, τὸ μὴ φερόν, ὡς ἔφη χρυσίππου, καὶ φερέτω ἀμοιῶν, καὶ
ἀποδῶσειν ὑποχρεῖται. ἔπειτα ὡς ἀποδεδομένος λάμπη, μηδὲν ἐπέσει
ἔλεγε. τίτω γὰρ συγγραφῶν κελύοντες, παδούσης τῆ καὶ δάλαπαι τῆ νεὸς,
ἀπὸ τῶν ἀγχεῖσαι τῶν ὀφλημάτων τῶν φορμίονα, ἔλαχον οὐδὲν ἀπὸ τοῦ
χρυσίππου, ὃ ἢ ἀνιχνεύεται. καὶ λάμπη ἐμάρτυρησε πάλιν τῶν δια-
πητῆ, ὡς ἀπὸ τῶν ὡς εἰν πάλιν φορμίον ἐν βοσπορῶ τῶν χημάτα, καὶ
ἀπολαλέως μὴ τῶν ἀγχεῖσαι ἐν τῶν ναυαγία. φερέτω ἢ πάλιν τῶν τούτων
εἴρηται πάλιν χρυσίππου, ὡς οὐδὲν ὁ φορμίον εἰς τίτω ναῦν ἐπέσειται.
ἔλεγε γὰρ τῶν τῶν τούτοις ὁ λάμπη, ἔξεσκήναι τότε φερέτω, ὅτι
ἐκείσε πάλιν τῶν χρυσίππου ἔλεγε. τούτων ἀκούσας ὁ δικαστῆς, καὶ
μηδὲν ἀποφασάμενον, εἰς τὸ δικαστήριον τὸ πάλιν πάλιν πάλιν, καὶ ὁ ἀ-
γὼν ὀνόματι μὴ ὅτι πάλιν ἀραχαφίλω. τῶν ἢ ἀληθεῖ, πάλιν τῶν ἀδύλας χη-
ματῶν * ὃ γὰρ καὶ ὀρίτωρ κατ' ἀρχὰς ὀπισθενήσεται, ὡς ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν
πάλιν ἀραχαφίλω, τῶν λέγειν, πεποικίναται πάλιν καὶ τὰ συγχέουσα. ἀπο-
δίδου τὰ χημάτα λάμπη, καλῶν τῶν τῶν συγγραφῶν, καὶ ἀ-
φικόμενος ὅτι τοῦ τῶν πάλιν τῶν ὀφλημάτων τῶν τῶν γὰρ ὅτι τίτω ἀδύλας
ἀγωνιστοῦ, καὶ τοῖς ὀπισθενήσεται ἐκ κελύοντες αὐτὸν ἢ τῶν. ἀλλ' ἡ
ἀναρωτώσας τὸν πάλιν ἀγχεῖσαι, καὶ τίτω εἰσαγωγῆ τῶν δικῶν. πα-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Ο ΠΡΟΣ ΦΟΡΜΙΩΝΑ ΥΠΕΡ

AD E M O S T H E N I S A D -
V E R S V S P H O R M I O N E M , D E M V -
tuo data pecunia Oratio, Hieronymo
Vvolgio interprete.

δανείου λόγου.

ΚΑΙΑ ὑμῶν δεισόμεθα, ὡς ἄνδρες δι-
κασταὶ, ἀκούσατε ἢ μὴ μετ' ἀνοίας ἐν ταῖς
μέρσι λεγόντων, γνόντας ὅτι ἰδὼν Παντε-
λάως ἐσμὲν, καὶ πολὺν χρόνον εἰς τὸ ὑ-
μέτερον ἐμπόριον εἰσπηκτικῶν ἄνδρων, καὶ
συμβόλαια πολλοῖς συμβάλλοντες, οὐδὲμίαν πώποτε
δίκην παρὰ ὑμῶν εἰσήλαστον, οὐτ' ἐγκαλούμετες, οὐτ'
ἐγκαλούμενοι ὑφ' ἐτέρον. οὐδ' ἀντιῶν, ἀκριβαίς ἴσιν,
ὡς ἄνδρες ἀθλιῶσι, εἰ ὑπελαμβαίνομεν ἄπο λω-
λένης τὰ χρέματα ὑπὸ τῆς νεῆος τῆς δευτέρου, ἀε-
δανείσασθαι φορμίωνι, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐλαττοῦ τῶν δίκων
αὐτῶν, οὐχ οὐτὸ ἡμεῖς ἀνάγκη τοῖς ἐσόμεν, οὐδ' ἀποφθε-
τῶν ζήμιου, πολλὰ δ' ἡμῶν κακίζοντων, καὶ μάλιστα
τῶν ἐμπόρων, τῶν ἐπιδημιούντων ἀμα φορμίωνι, οἱ περ
τῶν ἡδιστα ὅτι συναπολέσαντα τὰ χρέματα ἐν τῇ νη-
ϊ δεινὴν ἠγορήσαντο, τὸ μὴ βοηθῆσαι ἡμῖν, ἀδικουμένων
ὑμῶν πύτου. καὶ ἔτι οὐκ ἔστιν ἡμεῖς βραχέως ὅτι
ὁ λόγος, καὶ γὰρ οὐ τοῖς οὐ τὸ ὄρασμα συμβόλαιον ἔχα-
ρομεν, μὴ γνέσθαι ἐν ταῖς ἐμπορίαις τὰ ὑμέτερον, ἀλλ'
οὐ γὰρ ἐν ἡμῶν παρὰ ἑαυτοῖς οὐδὲν συμβόλαιον, πεπο-
ικέναι γὰρ οὐδὲν ἔξω τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένων, οἱ
μὲν ἐν νόμοις καθ' οὓς ὑμεῖς δικασαί τε θέτετε, ἐχέτω λέ-
γουσιν, ἀλλ' ὑμῶν μὴ γνομένων ὅπως συμβολάσθαι
ἀθνησι μὴ εἰς τὸ ἀθλιῶν ἐμπόριον, ὡς ἀγροῦ, ἡμεῖς
δεδώκαμεν. εἰ δὲ τις γνέσθαι μὴ ὁμολογῆ, ἀμφοισθητῆ
ἢ ὡς πάντα πεποίηκε τὰ συγκείμενα, ἄπο λογείσθαι κε-
λεύουσιν, δὲ δικίαν εἰσόντα, οὐ καταγορεῖν τῆς διω-
κόντος. οὐ μὲν ἀλλ' ἐρωγὴ ἤπιον καὶ εἰς αὐτὰ τὰ παρὰ
γματος δέξιν, εἰσαγώγῃ τῶν δίκων οὐσαν, σὺ φε-
ρετε δὲ ἄνδρες ἀθλιῶσι, πῶς ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν τοῦ-
των, καὶ πᾶσι λέγει, οὐτὸ γὰρ ἀπῆρα ἔξετάσθη, οὐκ ἐν
δανείσασθαι τῆς δανείσματος. φησὶ δὲ ἄπο δεδωκέναι τὸ
χρυσὸν λάμπιδι, τὸ δίκων οἰκίτη, ἐν βοασπόρῃ ἡμεῖς
τοίνυν οὐ τὸ δεῖξομεν ὡς οὐκ ἄπο δεδωκέναι, ἀλλ' ὡς
οὐδ' ἔξω αὐτῶν ἄπο δουῶν. ἀναγκαστῶν δὲ βραχέως
τὸ ἄρτης διηγῆσαι ὑμῖν. ἐγὼ γὰρ, ὡς ἄνδρες ἀθλιῶσι,
εἰδανείσασθαι φορμίωνι τούτῳ εἰκοσι μναῖ, ἀμφοτερόπλου
εἰς τὸν πότον, ὅτι ἐτέρα ὑποθήκη καὶ συγγραφὴ ἐδέ-
μην ὡς κατὰ τὴν ἔρασι τῆς μελοδούσης ἢ τῆς συγ-
γραφῆς ἐνδεῶς εἰς τὴν ναῦν περὶ ἑκατὸν ἑκατῶν φορτία
ἀξία, παρὰ ποιεῖ πάντων δεινότερον, δὲ δὲ γὰρ ἐν
ταῖς πειραιεῖς ἐπιδανείσει, λάβει ἡμῶν, ὡς μὴ δεο-
δῶν τῆς φοίνικος περὶ ἑκατῶν πεντακοσίας δρα-
χμῶν, ὡς δὲ τῆς ναυκλίου λάμπιδος χιλίας δρα-
χμῶν, δέον δὲ αὐτὸν καταγορεῖσθαι φορτία ἀθλιῶν δὲν
μὴ ἐκατὸν δεκαπέντε, εἰ ἡμεῖς τοῖς δανείσας ποιεῖν
τὰ ἐν ταῖς συγγραφαῖς γεγραμμένα οὐ καταγορεῖσθαι,
ἀλλ' ἢ πεντακοσίων καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, σὺ
τῶν ἐπισημασθῶν φεῖται ἢ ἐβδουμήκοντα μνας καὶ πέντε.
ἀρτῆ μὲν οὐκ αὐτῆ ἐχέτω τῆς ἀδικήματος, ὡς ἄνδρες ἀ-
θνησοί, οὐτὸ γὰρ τὴν ὑποθήκην παρέχετο, οὐτὸ τὰ χρέ-
ματα εἰδέτο εἰς τὴν ναῦν, μελοδούσης τῆς συγγραφῆς ἐπάνωθεν ἐπίδεδται, καὶ μοι λάβει τὴν συγγραφὴν.
Συγγραφὴ. Λάβει δὲ καὶ τὴν πεντακοσολόγων ἄπο γραφῶν, καὶ τὰς μέρτυρας.
Απογραφὴ. Μαρτυρία. Ἐλθὼν τοίνυν εἰς τὸν βοασπορον, ἔχων ἑπιστολὰς παρ' ἐμοῦ,
ἀς δεῖξαι αὐτῶν ἀπενεγκέν τῶν παρὰ τῶν ἐμῶν, ὡς ἀχειμαζόντων ἐκεῖ, καὶ κοινῶν πηλοῦν ἔχον ἐν τῇ ἐπι-

Rem æquam precabimur à vobis, Iudices, vt nos cum benevolentia audiat, alternis dicetes: eam ob causam, quod & literarum omnino rudes sumus: & cum longo iam tempore mercatū vestrum frequetemus, & cum multis cō-
contrahamus: nunquam in vestrum iudicium venimus, vel ipsi accusantes, vel ab aliis accusati. Ac ne nunc quidem Athenienses, credite nobis, si putaremus fracta navi perisse pecuniam, quam Phormioni mutuauimus, vnquam ei diem dixissemus. Non ita nos impudentes sumus, aut iacturæ insolentes. Cū verò multi nostram ignauiam reprehenderent, & mercatores in primis, cum Phormione illic versati, qui cum sciebant non vnà cum cæteris pecuniam amississe in navi: non committendum esse putabamus, vt ab isto iniuriam fieri nobis pateretur. Ac de exceptione quidem, non multis est opus. Nam aduersarij non omnino negant, contractum in vestro mercatu esse factum: sed nihil secum rei nobis iam esse dicunt: quod nihil extra ea quæ tabulis cōtineantur, fecerint. Leges autem, è quarum præscripto vos, Iudices sedetis, non ita loquuntur, sed de contractibus Athenis omnino non factis, nec in Atheniensium mercatum referendis, præscribere permiserunt. Si quis autem factum esse fateatur, seque fecisse quæ conuenerint omnia contendat: recta intentionis depulsionem defendere iubent reum, non criminari accusatorem. Ego verò spero me ipsa re ostensurum dandam esse nobis actionem. Considerate Athenienses, quid isti ipsi fateantur, quid negent. Sic enim rem optimè intelligetis. Fatentur se & mutuatos pecuniam, & fecisse pactum de mutuo: sed reddidisse aurū Lampidi, famulo Dionis, Bospori, aiunt. Nos verò non id ostendimus, non reddidisse eum: sed ne licuisse quidē reddere. Necesse autē est, vobis pauca quæ ab initio acta sunt, narrari. Ego Athenienses, Phormioni mutuauimus viginti vltro citroque in Pontum, alio accepto pignore, & sygrapham apud Cittum argentarium depositam. Cū autem sygrapha imponi navi onera precij quater mille drachmarum iubeat: facinus audeo omnium iniquissimum. statim enim in Piræo mutatur in super, clam nobis, à Theodoro Phanice drachmas quater mille quingentas, à Lápide nauiculario mille drachmas. Cūq. eum oporteret cōmercari Athenis onera miniscentum quindecim, si præstare creditoribus pacta in sygraphis voluisset: non mercatus est amplius quàm quinquies mille quingentis drachmis cum comæatu, minasq. debet* septuaginta quinque. Hoc initium fuit, Athenienses, iniuriarū: neque enim vel pignus præstitit, vel pecuniam in nauem contulit: cū sygrapha cogat in eam conferri. Cape sygrapham.

Capitulum
neuoletia,
& diuisio
ne vultus

Narratio
de contra-
ctu, naufragio,
nauis & debito-
ris incon-
stantia &
conspirati-
one.

SYNGRAPHA.
Cape & portitorum descriptionem, & testimonia.
DESCRPTIO. TESTIMONIVM.

Profectus Bosporū, quū literas à me haberet, quas ei dederā filio meo reddendas, illic hybernanti: atq. etiā focū quendam per literas certiore reddidissem. Profectus Bosporū, quū literas à me haberet, quas ei dederā filio meo reddendas, illic hybernanti: atq. etiā focū quendam per literas certiore reddidissem. Profectus Bosporū, quū literas à me haberet, quas ei dederā filio meo reddendas, illic hybernanti: atq. etiā focū quendam per literas certiore reddidissem.

tum de argento quod mutuarum, tum de pignore: ac mandassem, cum primum essent merces expositae, eas ut excuteret & exploraret: literas à me acceptas non reddidit, ne quicquam eorum illi quae ipse ageret, resciscerent. Cum autem calamitose Bospori statu, propter bellum à * Parisade cum Scythagestum, onera quae veherat distrahi minimè possent: maximo animi aestu conflictabatur, ignarus quò se verteret. Nam creditores qui eò usque duntaxat mutuarant: urgebant: ad eò ut nauiculario iubente, emptas mea pecunia merces ex syngrapha imponere: is qui nunc se aurum reddidisse dicit, nummos conferre in nauim posse negaret, * consilio suo frustratum, rebúsque infectis: eúmque soluere iuberet: se verò, postquam merces distraxisset, alia naue abiturum diceret. Recita hoc testimonium:

TESTIMONIVM.

Post hæc Athenienses, isto Bospori relicto, Lampis prouectus in altum, naufragium fecit non procul à mercatu. Completa enim iam nauis, ut audimus, ultra quam oportebat, etiam mille coria in tabulatum accepit. Unde contigit, ut nauis interiret. Ac ipse quidem cùm reliquis Dionis seruis, lembo euasit. Corpora autem, præter cætera, supra trecenta perdidit. Cum autem audito nauis interitu magnus esset Bospori luctus: felicitatem Phormionis prædicabant omnes, qui nec ipse conscendisset, nec nauis quicquam imposuisset. Idque cùm ab aliis, tum ab isto dictabatur. Recita mihi hæc testimonia.

TESTIMONIA.

Ipse igitur Lampis, cui se reddidisse aurum dicit (hoc quæso diligenter attendite) me eum aggresso, cum primum è naufragio Athenas redisset, & hac de re interrogante: dicebat, istum neque pecuniam ex syngrapha in nauem imposuisse, neque se aurum ab isto tum Bospori accepisse. Age, lege mihi eorum qui adferunt testimonium.

TESTIMONIVM.

Postquam autem, Athenienses Phormio alia naue redierat incolumis: accedo ad eum, mutuum repetens. atque is ab initio nunquam, Athenienses, istam orationem attulit, qua nunc utitur: sed semper se redditurum promisit. Verùm ubi cum his, qui nunc ei ad sunt & patrocinantur, rem communicarat: alius iam erat, & non idem. Ut autem sensi me ab eo deludi: ad Lampidem accedo, Phormionem nihil æqui agere, nec mutuum reddere, conquerens: simulque rogo, sci réte ubi esset, ut hómīnem vocarem in ius. Is verò sequi me iubet: ad tabernas vnguentarias, eum deprehendimus: ego viatoribus adductis, diem ei dico. Ibi Lampis, Athenienses, cum adesset me arceffente, nusquam dicere ausus est, se ab isto recepisse aurum, neque quod factum oportuit: Chryssipe infans, inquit, qui istum in ius vocas? mihi enim aurum reddidit. Neque verò Lampis tantum nihil est locutus: sed nec iste ipse quicquam dicere voluit, astante Lampide, cui nunc se reddidisse aurum dicit. At qui par erat eum dicere, Athenienses: quid me arceffis bone vir? Reddi di aurum isti qui astat: & simul consententem id Lampidem exhibere. Nunc neuter eorum quicquam dixit eo téporis articulo. Et ut me vera dicere constet, cape testimonium viatorum.

κλητήρας έχον προσκαλεσάμην αὐτόν. καὶ ὁ λάμπης, ὁ ἀνδρὲς ἀθλωαῖοι, παρὼν προσκαλουμένῳ μοι, οὐδὲ μοῦ ἐπέλησεν εἰπεῖν, ὡς ἀπέληθε ὡρᾶ τούτου τὸ χροσίον. οὐδ' εἰκὸς ἐμὲ, εἴπε, χρυσίῳ με μάλιστα, τί τέ τον προσκαλεῖς; ἐμοὶ γὰρ ἔδοξε δέδωκε τὸ χροσίον. ἀλλὰ μὲν ὅτι ὁ λάμπης οὐκ ἐφθέγγετο, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς οὐτοσὶ οὐδ' ἠξίωσεν εἰπεῖν, παρρησιότος τῷ λάμπιδος, ὃ νῦν φησὶν ἔδοξε δέδωκε τὸ χροσίον (καὶ τοι εἰκὸς γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, ὁ ἀνδρὲς ἀθλωαῖοι, τί με προσκαλεῖς ὁ ἀθροῦπι; ἔδοξε δέδωκε γὰρ τούτῳ τῷ παρρησιότῳ τὸ χροσίον. καὶ ἐμοὶ ὁ μολογῶντα παρῆχεν τὸν λάμπην. νῦν δ' οὐδ' ἐπεὶ αὐτῷ οὐδ' ὅποιον εἶπεν ἐν τῷ ποιούτῳ κηρύσσον καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν μάρτυριαν τῆς κλητήρας.

σολῆ τὸ, τὸ ἀργύριον δ' ἐδεδανείκειν, καὶ τὴν ὑποθήκην, καὶ προστάξας, ἐπειδὴν τάχιστα ἐξαρεθῆ τα χρέματα, ἐξέταξεν καὶ ἐπακολουθεῖν τὰς μὲν ὅπως οὐκ ἔδοξε δέδωκεν ὅτι, ἀλλ' ἔλαβε παρ' ἐμοῦ ἵνα μηδὲν εἰδέναι ὡς ἐπράττειν ὅτι. καταλαβὼν δ' ἐν τῷ βοσπόρῳ μορθησά τα χρέματα, δὲ τὸν συμβαῖτα πόλεμον τῷ παρρησιόδη πρὸς τὸν σιύθην, καὶ τῆς φορτίων ὡς ἦγε πολλὰ ἀπορῶσαν ἐν πάσῃ ἀπορίᾳ ἐμὲ, καὶ γὰρ οἱ δ' ἀνδρῶν εἰχρότο αὐτῶ οἱ τὰ ἐπερῶπλοια δανείσασθαι. ὡς τὸ νῦν κληθεῖν κελδύοντος αὐτὸν καὶ τὴν συγγραφὴν ἐν πείθει τα ἀπορῶματα τῆς ἐμῆς χρεμάτων εἶπεν ὅτι οὐκ ἔδοξε δέδωκεν τὸ χροσίον, ὅτι ἐν αὐτῷ δ' αὐτῷ ἐν δέδοται εἰς τὴν ναὸν τὰ χρέματα. * ἀπορῶσαν γὰρ τῆς ἀιθροῦπι, καὶ ἐκείνον μὲν ἐκέλευεν ἀλάτρευται, αὐτὸς δ' ἐπειδὴν δέδοται τα φορτία, ἐφ' ἐτέρας νεὼς ἐπὶ ἐκπλοῦσθαι. καὶ μοι λέγε ταύτῳ τὴν μάρτυριαν.

Μαρτυρία.

Μετὰ ταῦτα τὸν νῦν, ὁ ἀνδρὲς ἀθλωαῖοι, εἶδεν μὲν ἐν τῷ βοσπόρῳ καταλείπειν. ὃ γὰρ λάμπης ἀναχθεῖς ἐναυαγῆσεν, οὐ μακρὰν ὑπὸ τῷ ἐμπορείου. γεγεμισθὸς γὰρ ἦδη τῆς νεὼς, ὡς ἀκούομεν, μάλλον τῷ δέοντι ὡρῶσεν ἔλαβεν ὅτι τὸ κατὰ σῶμα χιλίας βύρας. εἶπεν καὶ ἡ δὲ φορτῆ τῆ νηὶ συνέβη. καὶ αὐτὸς μὲν ἀπεσάθη ἐν τῷ λέμβῳ μὲν τῆς ἄλλων παιδῶν τῆς δ' ἑαυτοῦ. ἀπόλασεν ἡ πλέον, ἡ ξυακόσια σάματα, χροῖς τῆς ἄλλων, πολλοῦ δ' ἐπίνδου ἐν τῷ βοσπόρῳ ὄντι, ὡς ἐπίδοτο τὴν ἐξαφροῦσάν τῆς νεὼς δὲ δαιμόνιον τὸν φορμίωνα ἀπαντες τουτονί, ὅτι οὐ συνανήθη, οὐτὲ εἶδετο εἰς τὴν ναὸν οὐδὲν. συνέβηνε δ' ὡρᾶ τῆς ἄλλων, καὶ ὡρᾶ τούτου ὁ αὐτὸς λόγος καὶ μοι ἀάγνωδι ταύτας τὰς μάρτυρίας.

Μαρτυρία.

Αὐτὸς μὲν τὸν νῦν ὁ λάμπης, ὃ φασὶν ἔδοξε δέδωκεν τὸ χροσίον (τούτῳ γὰρ προσέχετε τὸν νῦν) προσελθόντος αὐτῷ ἐμοῦ, ἐπειδὴν τάχιστα κατὰ πλοῦσεν ἐν τῆς ναυαγίας ἀθλωαῖζε, καὶ ἐροῦντος ὑπὸ τούτου ἔλεγε, ὅτι οὐτὲ τὰ χρέματα ἐνδοῦτο εἰς τὴν ναὸν ὅτι καὶ τὴν συγγραφὴν. οὐτὲ τὸ χροσίον εἰληφῶς εἶν ὡρᾶ τούτου ἐν βοσπόρῳ τότε, καὶ μοι ἀάγνωδι τὴν μάρτυριαν τῆς ὡρᾶ γροῦδῶν.

Μαρτυρία.

Ἐπειδὴ τὸν νῦν, ὁ ἀνδρὲς ἀθλωαῖοι, ἐπέδημσεν ὁ φορμίων οὐτοσὶ, σεσσωμένῳ ἐφ' ἐτέρας νεὼς, προσήεν αὐτῷ, ἀπειτῆ τὸ δάνειον. καὶ εἶδεν καὶ μὲν ἀρχαῖς οὐδέ ποπῆ, ὁ ἀνδρὲς ἀθλωαῖοι, εἶπε τὸν λόγον τέτοι, ὅτι νῦν λέγει. ἀλλ' αἰεὶ ὡμολογῆ ἔδοξε δέδωκεν. ἐπειδὴ δ' ἀπεικονόσατο τοῖς νῦν παρῶσιν αὐτῷ καὶ συνεδικοῦσιν ἐτέρας ἦδη ἐμὲ, καὶ οὐκ ὁ αὐτὸς, ὡς δ' ἡ δόμῳ αὐτὸν ἐλαβὼν μὲν με προσέρχομαι τῷ λάμπιδι, λέγων, ὅτι οὐδὲν ποιεῖ τῆς δικῶν φορμίων, οὐδ' ἔδοξε δέδωκε τὸ δάνειον. καὶ ἄμα ἠέσμεν αὐτόν, εἰ εἰδέν ὅπου ὄσιν, ἵνα προσκαλεσάμην αὐτόν. ὅδ' ἀκολουθεῖν μ' ἐκέλευεν εἰπεῖν, καὶ καταλαβὰς μὲν πρὸς τοῖς μεροπλοῖς αὐτόν. καὶ γὰρ οὐδὲν ἐπέλησεν εἰπεῖν, ὡς ἀπέληθε ὡρᾶ τούτου τὸ χροσίον. οὐδ' εἰκὸς ἐμὲ, εἴπε, χρυσίῳ με μάλιστα, τί τέ τον προσκαλεῖς; ἐμοὶ γὰρ ἔδοξε δέδωκε τὸ χροσίον. καὶ ἐμοὶ ὁ μολογῶντα παρῆχεν τὸν λάμπην. νῦν δ' οὐδ' ἐπεὶ αὐτῷ οὐδ' ὅποιον εἶπεν ἐν τῷ ποιούτῳ κηρύσσον καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν μάρτυριαν τῆς κλητήρας.

(Μαρτυρία.)

Μαρτυρία.

Λέγει δὴ μοι καὶ τὸ ἔγκλημα ὃ ἔλαχον ἀπὸ τῶν πέρυσσιν. ὅτι οἱ θεοὶ ἔλαττον τελευτήριον, ὅτι οὐδε πώποτ' ἔφησε φορμίων ἄπο δέδωκεναι τὸ χρυσίον λάμπιδι.

Ἐγκλημα.

Τούτο τὸ ἔγκλημα ἔλαχον ἐγὼ, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, οὐδαμῶς ἀλλοθεν σκοπῶν, ἀλλ' ἢ ἐκ τῆς ἀγέλης τῆς λάμπιδος, ὃς οὐκ ἔφασκεν οὐτε τὰ χρήματα ἐν τῆς δευτέρου τῆς οὐτῆς τὸ χρυσίον ἀπειληφέναι, μὴ γὰρ οἶεσθε με οὐκ ἐπιπληκτον εἶ, καὶ παύτως μακρόν ἄνθρωπον. ὡς τοῦτο, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, γράψην ἔγκλημα, ὁμοιοτροπῶς τῆς λάμπιδος ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον, ὑφ' οὗ ἔμελλον εἰσεγγεῖσθαι. ἐπὶ δὲ ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, κακῆϊνο σκεπάζετε, αὐτὸ γὰρ οὐ τοὶ ὄψα γραφῶν διδόντες πέρυσσιν, οὐκ ἐπὶ λησῶν ἐν τῇ ὄψα γραφῇ γράψαι, ὡς ἄπο δέδωκεναι λάμπιδι τὸ χρυσίον, καὶ μοι λέγει ταύτῃ τῷ ὄψα γραφῶν.

Παραγραφή.

Ἀκούετε, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, ὅτι οὐδαμῶς γέγραπται ἐν τῇ ὄψα γραφῇ ὡς ἄπο δέδωκε τὸ χρυσίον φορμίων λάμπιδι, καὶ ταύτ' ἐμῶν ἀπαρτήδων γράψαι εἰς τὸ ἔγκλημα δὴ κούσατε ἀπίως, ὅτι οὐτε τὰ χρήματα ἐνδοίοντο εἰς τὴν ναῦν, οὐτε ἄπο δέδωκε τὸ χρυσίον. τίνα ἔν ἄλλον γὰρ ἀπειληφέναι ὑμῶν μαρτυρεῖται, ὅταν τηλικαύτῃ μαρτυρίᾳ παρ' αὐτῶν τούτων ἐχθρῶν, μελλούσης δὲ δίκης εἰσιόνται εἰς τὸ δικαστήριον, ἐδέοντο ἡμῶν, ὅτι ἐπέψα πνί. Ἐμῶν ἐπέψα μὲν θεοδῶτι ἰσοίχῃ καὶ σωθῆκα. καὶ ὁ λάμπιδος μὲν ταῦτα νομίσας ἀπὸ ἀσφαλῆς ἡδὴ εἶ, πρὸς διαπτήν μάρτυρεῖν, πὶ βούλοιστο μαρτυρεῖν τὰ ἐμῶν χρυσίον μὲν φορμίωνος τούτου, τὰ ἐναντία οἷς πρὸς τῶν εἰρηκῶν, οὐ γὰρ ὄμοιον ἔστιν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, εἰς τὰ ὑμῶν πρὸς τῶν εἰρηκῶν, τὰ ψευδῆ μάρτυρεῖν, καὶ πρὸς διαπτήν, παρ' ὑμῶν μὲν γὰρ ὄργη μεγάλη καὶ τιμωρία ὑποκεί, τῶν τὰ ψευδῆ μάρτυρεῖν πρὸς τῶν διαπτήν ἀκιδύνως, καὶ ἀναγκάτως μάρτυρεῖσιν, ὅτι ἀβέλοιστο. ἀναγκάτως δὲ μοι εἰσεγγεῖσθαι, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, ὅτι τῇ τὸ λημ τῆς λάμπιδος, καὶ παρερομῶν πρὸς τὸν διαπτήν τὴν αὐτὴν μάρτυριαν, ἡμῶν πρὸς τῶν πρὸς ὑμῶν παρερομα τῶν εἰσεγγεῖσθαι ἀπὸ τῶν μὲν ἡμῶν, ὅτι οὐτε τὸ χρυσίον ἔστι ἀπειληφέναι ὄψα τούτου, οὐτε χρήματα αὐτῶν ἐνδοίοντο εἰς τὴν ναῦν. οὐταὶ ὁ λάμπιδος καὶ πρὸς τῶν εἰσεγγεῖσθαι ἀπὸ τῶν μάρτυρεῖν, καὶ πρὸς τῶν ἀν, ἀμολογῆ μὲν εἰρηκῶν ταῦτα πρὸς τῶν, οὐ μὲν τοι γὰρ εἰπὼν αὐτῶν. καὶ μοι ἀγνοεῖ ταύτῃ τῷ μάρτυριαν.

Μαρτυρία.

Ἀκούσας πίνω ἡμῶν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, ὁ θεοδῶτος πολλάκις, καὶ νομίσας τὸν λάμπιδος ψευδῆ μάρτυρεῖν οὐκ ἀπὸ τῆς δίκης, ἀλλ' ἐφῆκεν ἡμῶν εἰς τὸ δικαστήριον. καταγράψαι μὲν γὰρ οὐκ ἔβουληθη. ὄψα τὸ οἰκείως ἔχειν φορμίωνος τούτου, ὡς ἡμῶν ὑπεροχῆ ἐπιδομένη. ἄπο γὰρ ἡμῶν τῆς δίκης ὡκνεῖν, αὐτὸς μὲν ὅτι οὐκ ἔβουληθη, ὄψα αὐτῶν δὴ τὰ πρὸς τῶν λογισάσθε, ὡς ἄνδρες δικαστῶν, παρ' ὑμῶν αὐτῶν, ὅτι οὐδὲν ἡμελλεν ἄπο δέδωκεν εἰδὲν τὸ χρυσίον ἐν τῇ ναυί, ὅτι οὐ γὰρ εἰσεγγεῖσθαι ἐν τῇ ναυί τὰ χρήματα. Ἐποδομένη ἔχον, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἐμοῖς χρήμασιν ἐπιδομένη, ἐν βοσπόρω δὲ ἀποροσίων τῶν φορμίων κατὰ γὰρ. καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν δανείσασθαι. μολίς ἀπὸ τῶν εἰσεγγεῖσθαι μὲν ἐδάνησεν αὐτῶν διχίλιας δραχμῶν ἀμφοτέρωθεν, ὡς ἄπο λαβεῖν ἀθλιώται διχίλιας ἑξακοσίας δραχμῶν φορμίων δὲ φησιν, ἄπο δέδωκεν λάμπιδι ἐν βοσπόρω ἑκατὸν καὶ εἰκοσι σαπτάς κυζικηνῶν (τέτρω γὰρ πρὸς τῶν εἰσεγγεῖσθαι μὲν ἐδάνησεν ἐγείων τέκων ἦσαν δὲ ἐφεκοῖ οἱ ἐγγεῖσθαι τῶν καὶ ὁ κυζικηνὸς ἐδύατο ἐν εἰκοσι καὶ

A

TESTIMONIUM.

Cape & accusationem, quam in eum anno superiore institui: quæ vel in primis argumento est, nunquam dixisse Phormionem, se aurum Lampidi reddidisse.

ACCUSATIO.

Hanc accusationem ego institui, Athenienses, nulla alia re fretus, quam nuncio Lampidis: qui neque merces cum imposuisse, nec aurum numerasse diceret. Nec enim putare debetis, me ita attonitum esse, & proflus insanum, ut talem accusationem scriberem, fatete Lampide se aurum recepisse, à quo essem coarguendus. Illud etiam, Athenienses, considerate, istos ipsos anno superiore, cum exceptionem opponerent, in ea exceptione scribere non fuisse ausos, se aurum Lampidi reddidisse. Recita mihi eam exceptionem.

EXCEPTIO.

Auditis, Athenienses, nusquam in exceptione scriptum, Phormionem aurum Lampidi reddidisse: praefertim cum id ego apertis verbis in accusatione, quam modò audistis, scripsissem, eum nec merces in nauem imposuisse, nec reddidisse aurum. Quis igitur vobis alius testis expectandus est, cum tantum testimonium ab istis ipsis habeatis? Cum verò causa iam à iudicibus cognoscenda esset: precabantur nos, ut ad arbitrum aliquem veniremus. Nos igitur rem permittimus Theodoto municipi ex pacto. Tum verò Lampidis tutum sibi iam esse ratus testari apud arbitrum quicquid libuisset: partitus meum aurum cum Phormione, prioribus suis verbis dixit contraria. Nam alia res est, Athenienses, in vestros vultus intuentem testari falsum, quam apud arbitrum, apud vos enim & indignatio vehemens & poena proposita est mentientibus. Apud arbitrum autem securè & impudenter pro testimonio mentiantur quicquid collibitum fuerit. Me verò iniquo animo ferente, Athenienses, & inuehente in Lampidis audaciam: & apud arbitrum idem proferente, quod & nunc vos profero, testimonium, eorum qui ab initio nobiscum ad eum accesserant, cum se nec aurum ab isto recepisse, neque pecuniam eum in nauem imposuisse diceret: ibi Lampidis violenter conuictus falsi testimonij & improbitatis, se dixisse quidem hæc ad istum fatebatur: sed apud se non fuisse, cum diceret. Lege mihi testimonium.

TESTIMONIUM.

Theodotus igitur, Athenienses, sæpe nobis auditis, & falsum testari Lampidem arbitratus: de re nihil pronunciauit: sed nos ad vos in iudicium remisit. Nam & condemnare noluit, propterea quòd Phormioni familiaris est, ut nos postea cognouimus: & absoluere veritus est, ne ipse peieraret. Agite verò, Iudices, ex ipsa re, apud vos considerate, unde iste aurum reddere potuisset. Cum enim hinc nauigaret: nec pecuniam in nauem imposuerat, & pignus non habebat: sed ad meam pecuniam plus erat mutuatus. Bosporum autem eo tempore venit, quo vendi merces non potuerunt: vixque illis satisfecit, qui tantum eorumque ei mutuarant. & hic quidem mutuatus ei fuit bis mille drachmas vltro citroque, ut Athenis bis mille sexcentas drachmas reciperet: Phormio autem dicit, se Lampidi centum & viginti stateres Cyzicenos Bospori reddidisse (hoc animaduertite) quos mutuatus sit terrestribus vltro citroque. Eas autem fuisse terrestres vsuras, ut sexta pars fortis esset numerada: & Cyzicenū valuisse illic viginti &

E circumstantiis colligit, nec potuisse Phormionem reddere pecuniam, nec ad istum modum voluisse.

praeterea q. nec abundasse numis: nec ita esse va-
idem, ut pro bis mille & sexcentis drachmis trigin-
minas & novē reddat. Ad hęc, quōd se reddidisse au-
rum Lampidi dicit, nec puero meo, nec socio tū agē
te Bosphori, adhibito: Lampis ipse priusquā ab isto cor-
ruperetur, se nihil accepisse: palam pro testimonio
dixit. At si Phormio sic singula demonstrasset: hand vi-
deo qua se ratione melius tueri potuisset. Iam actio-
nem dandam esse nobis, lex ipsa testatur: quę iubet,
actiones dare mercatorias contractuum, qui Athenis
facti, & in Atheniensē mercatum referri sint: nec
eorum qui fiunt Athenis solū, sed eorū etiam qui
propterea, ut navigetur Athenas. Cape leges.

L E X.

Ac Athenis contractum esse cum Phormione fa-
ctum: nec ipsi eunt inficias, sed prescriptionem adfe-
runt, non convenire nobis actionem. In quod verō
iudicium veniamus, Athenienses, nisi in vestrum, v-
bi contractus factus est? Iniquum enim fuerit, si cau-
sa navigationis Athenas suscipiendę, iniuria mihi fi-
erit, licere mihi apud vos experiri cum Phormione:
postquam verō contractus in vestro mercatu factus
est, negare istos, se in vestro iudicio causam dicturos
esse? qui cum Theodotum arbitrum sumpsimus, facti
sunt, convenire aduersus se actionem: nunc contrariū
dicunt eorum, quę ipsi prius concesserunt, quasi o-
porteret se apud Theodotum municipem causam di-
cere sine prescriptione: postquam verō in Athenien-
sium forum ingredimur, nulla iam nobis actio con-
ueniret. Ego verō cum animo meo reputo, quidnam
in exceptionem inscripturus fuerit, si Theodotus de
causa pronunciasset: cū nūc, postquam decreuit Theo-
dotus, in iudiciū nobis esse veniendū, convenire nobis
actionē apud vos neget, ad quos ille nobis esse abeū-
dum pronunciauit? iniquissimē certē mecū ageretur,
cū leges, contractū qui Athenis fiunt actiones da-
ri apud sexueros iubeant, si vos actionē negaretis, qui
iuraueritis, vos secūdū leges iudicatos. Ac mutuo
data à nobis pecunia, & pactio, & iste ipse testis est.
Redditę autē nemo testis est praeter Lampidē, iniurię
sociū. Ac iste quidem ad illum solū redditionem re-
fert. Ego verō & ad Lampidem ipsū, & ad eos qui au-
dierunt eum negantem se recepisse aurum: isti licet
meos testes accusare, si eos vera loqui negat: ego ve-
rō quid cū illius testib. agam, non habeo: qui se scire
dicunt, testatum esse Lampidem, se recepisse aurum.
Nam si testimoniū Lampidis hic proferretur: ipsi for-
tassis æquum esse dicerent, ut in eum agerem. Nunc
neque id testimoniū habeo: & iste se indemnē esse
putat: nullo firmiter pignore relicto eorū, quę vos de-
cernere postulat. Quid verō fieri queat absurdius,
quām vos, cū ipse Phormio se mutuātū esse fateatur,
sed reddidisse dicat: id quod iste ipse cōfiteatur, facere
irritum: id verō quod in controuersia est, ratum esse
decernere? cū Lampis, quo iste fretus est, testimoniū
dicat, qui ab initio se recepisse aurum negavit: vos
si decerneretis id eum recepisse: non futuri estis testes
negotij? iis quę verē dixit, non utimini pro argu-
mento? quę verō commentus est deinceps, postquam
corruptus fuit, ea credibilia esse existimabitis? At-
qui multō iustius est, Athenienses, ex his quę ab i-
nitio dicta sunt, coniecturam capere potius, quām
ex iis quę postea concinnata fuerunt. Nam ea non
edoculus, sed veritatis studio dicebat: hęc posteriora
per mendacium, & ad suam vtilitatē. Recordamini

σίον. ὑμεῖς ὅ γινώτες ὡς ἀπέληθ' ἐκείνος ἐκ ἑστέ μάρτυρες ἃ ἰσχυρῶς ἔφη
ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας, ἀλλ' ἐπὶ δ' οὐ σὺν ὑμῖν ἐπέδ' ἡ δὴ διαφθάρῃ, πῶς τὰ αὐτὰ ὑπολάβοιτε εἶναι. Ἐ μὲν, ὡς ἀπὸ φρε-
νῶν, πολλὸν δικαιότερον ὅτι τοῖς ὄξ' ἀρχῆς ῥηθεῖσι τεκμηρίων, μᾶλλον ἢ τοῖς ὑστέρων τεκτανομένοισι: τὰ μὲν γὰρ ἐκ
ἐκ παυροτέρας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀληθείας ἔχει: τὰ δ' ὑστέρων ἰσοδομῶν, ἃ φέρει τὸ συμφέρον αὐτῶν. ἀγαπητοῦτε

A ἐπὶ δ' ἀπὸ περὶ αὐτῶν. οὐδ' οὐκ ἄρα ἐστὶν ἀβύττος, ὡς ἀπὸ
πὶ δικλίων καὶ ἑξακοσίων δραχμῶν ἑκακοτα μίας καὶ
ἐνία ὑποδοῦμαι. φέρει τὸν τοῖς, ὅτι ὑποδοῦμαι φησι
τὸ χρυσίον λάμπιδι, οὐτ' ἂν ἑξακόσωντα τὴν πᾶσα τὸν
ἕκτον, οὐτ' ἂν κοινῶν, ὅτι δημοῦτα ἐν βοσπόρῳ. ἱμοὶ δ'
λάμπις αὐτῶν μάρτυρον φημετα, ὡς οὐκ ἀπέληθ' ἃ
χρυσίων, ἕρην ὑπὸ πύττι διαφθάρῃ. καὶ τοὶ εἰ καὶ
ἐπὶ ἕκαστον οὕτως ἐδείκνυε φορμίῳ, οὐκ οἶδ' ὅπως
ἄλλοις ἀμεινον ἀπελγήματο. ὑμῶν δ' ὅτι τὴν δίκην εἰσα-
γῶμον εἶναι, ὁ νόμος ἀπὸ τῶν δραχμῶν πρῶτον, καὶ ἑξῶν τὰς δὲ
κὰς εἶναι τὰς ἐμποικῶν τῶν συμβολαίων ἀθλιώσῃ, καὶ εἰς
τὸ τῶν ἀθλιώσων ἐμπόριον καὶ οὐ μόνον ἀθλιώσῃ, ἀλλὰ
καὶ ὅσα ἀπὸ γῆνται εἶνεκα τῆς πλοῦ, τῆς ἀθλιώσε. λαβὲ
δή μοι τοῖς νόμοις. Νόμος.

B Ὡς μὲν πότινυ γέρονε τὸ συμβόλαιον φέρει φορμί-
να ἀθλιώσῃ, ἐστὶ αὐτοῖς ἕταροὶ εἰσὶν ἑξῶν γραφῶν ὅτι
δίκην εἰς εἰσαγῶμον οὐσαν, ἀλλ' εἰς ποῖον δικασ-
ριον εἰσελάθωμι, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ μὴ φέρει ὑμῶν
οὐδὲν τὸ συμβόλαιον ἐποιποιμήθα; ἰδὲ γὰρ ἀπ' εἴπ, εἰ μὲν
εἶνεκα τῆς πλοῦ τῆς ἀθλιώσε ἡ δικούμην, εἶνεκά μοι παρ' ὑμῖν τὸ
δικῶν λαβῆν ἑξῶν φορμίῳ. ἐπὶ δ' ὅτι τὸ συμβό-
λαιον ἐκ τῶν ὑματέρων ἐμποιεῖ γέρονε, καὶ φάσιν οὐκ ἔστιν
παρ' ὑμῖν ὑπέξεν τὴν δίκην. καὶ ὅτι μὲν δευδοτῶ τὴν δια-
ταν ἐπέξείλαμι, ὁμολογήσατο εἶναι καὶ ἐαυτῶν ἑστὶ τὴν
δίκην εἰσαγῶμον. καὶ ὅτι τοῦ αὐτοῦ λόγου, φέρει
περὶ αὐτῶν συκκαχρήσῃ, ὡς δὲ ἑξῶν ἑξῶν τῶν δευ-
δοτῶ τῶν ἰσχυρῶν ὑποχρῆν αὐτοῖς δίκην ἀπὸ ἑξῶν γρα-
φῆς: ἐπέδ' ὅτι εἰς τὸ ἀθηναίων δικαστήριον εἰσερχόμεθα, καὶ
κέτ' εἰσαγῶμον εἶναι τὴν δίκην. ἐν δημοῦμαι δ' ἐργαζῆται ὑπὸ
πότι εἰς τὴν ἑξῶν γραφῶν ἐγράψαν, εἰ οὐδεδοτῶς ἀπὸ-
γρά τῆς δίκης. ὅποινυ γνότος τῆ δευδοτῶ ἀπὸ τῶν
ἡμῶν εἰς τὸ δικαστήριον, οὐ φησι τὴν δίκην εἶναι εἰσαγῶ-
μον παρ' ὑμῖν, φέρει οὐκ ἐκείνος ἐργα ἀπὸ τῶν. τὰ δοῦμι
μὲν τ' ἀπὸ φρόντατα, εἰ οἱ μὲν νόμοι τῶν ἀθλιώσων συμβο-
λαίων, καὶ ὑποδοῦμαι τῶν δίκης εἶναι φέρει τῶν δευδοτῶ, καὶ
ὑμῶν δ' ὑπογνῶσιτε τὴν δίκης, ὁμολογεῖσθε καὶ τοῖς νό-
μοις ἡ φησὶ, καὶ μὲν οὐδ' ἀπέισατο ἡμῶν τὰ χεῖματα,
αἵτε σιωπήσῃ, ἔ αὐτοῖς οὕτως ὅτι μάρτυς. τῆ δ' ὑποδε-
δωκέσθαι εἰς δὲ μάρτυς ἐξῶ τῆ λαμπιδος τῆ σιωδι-
κοῦτος, καὶ εἰδὲ μὲν εἰς ἐκείνον μόνον ἀναφέρει τὸ ὑποδο-
σιν. ἐργα δ' εἰς τὴν λάμπιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἀκούσασιν αὐτῶν.
ὅτι οὐκ ἔφθ' ἀπὸ φροσύνα τὸ χρυσίον. τούτῳ μὲν ἐν τῶν
ἡμοῖς μάρτυρας ἐξέσθ' κριθῆναι, εἰ μὴ φησιν ἀληθῆ μάρτυ-
ρεῖν αὐτοῖς. ἐργα δ' ἐκ ἕκαστὸν τῶν χεῖματῶν τῶν μάρτυ-
σαν, οἱ φασιν εἰδέναι τὴν λάμπιν μάρτυρεῖν ἀπὸ φροσύνα
τὸ χρυσίον. εἰ μὲν γὰρ ἡ μάρτυρία ἢ τῆ λαμπιδος καὶ βάλ-
λετο ἐν τῶν δευδοτῶ. ἰσχυρῶς ἀπὸ φροσύνα αὐτοῖς δίκῶν εἶναι ὅτι τὴν
πῶτα καὶ μὲν ἐκείνῳ. καὶ δ' ὅτι τῆ μάρτυριαν τῶν ἡμῶν ἐργα,
ὑποσῆσθαι ὅτι δὲ ἀθλιώσων εἶναι, ἔ ἂν βέβαιον εἰς χεῖρας κατα-
λιπὼν ἂν πείθῃ ὑμῶν φησὶ, πῶς δ' οὐκ ἀπὸ εἰ
ἀποπον, εἰ αὐτῶν φορμίῳ ὁμολογήσῃ δευδοτῶ, ὡς
σκοντος ὅτι ὑποδεδωκέσθαι, τὸ μὲν ὁμολογήσῃ μὲν ὑπὸ
τῶν τῶν ἀπὸ πῶσι τῶν, τὸ δ' ἀμφισβητήσῃ μὲν ὑπὸ
φησὶ, καὶ οὐ μὲν λάμπις ὡς εἰδὲ σιωπήσῃ, μάρτυρεῖ
ἕταρος γρόμος, τὸ ὅτι ἀρχῆς ὡς ἐκ ἀπὸ εἰληθε τὸ χρυ-

C οἶον. ὑμεῖς ὅ γινώτες ὡς ἀπέληθ' ἐκείνος ἐκ ἑστέ μάρτυρες ἃ ἰσχυρῶς ἔφη
ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας, ἀλλ' ἐπὶ δ' οὐ σὺν ὑμῖν ἐπέδ' ἡ δὴ διαφθάρῃ, πῶς τὰ αὐτὰ ὑπολάβοιτε εἶναι. Ἐ μὲν, ὡς ἀπὸ φρε-
νῶν, πολλὸν δικαιότερον ὅτι τοῖς ὄξ' ἀρχῆς ῥηθεῖσι τεκμηρίων, μᾶλλον ἢ τοῖς ὑστέρων τεκτανομένοισι: τὰ μὲν γὰρ ἐκ
ἐκ παυροτέρας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀληθείας ἔχει: τὰ δ' ὑστέρων ἰσοδομῶν, ἃ φέρει τὸ συμφέρον αὐτῶν. ἀγαπητοῦτε

ὅτι ἀνδρες ἀθλιώτατοι, ὅτι οὐδὲ αὐτὸς ὁ λάμπιδας ἔξαρνε
 ἐγὼ οὐκ εἶμι εἰρηκώς, ὅτι οὐκ ἀπέλιπε τὸ χρυσίον
 ἀλλ' εἰπὼν μὲν ὡμολόγησεν, οὐ μὲν τοι γε ἐντὸς ὧν αὐτὸς εἶ-
 πται. οὐκοῦν ἄτοπον, εἰ τῆς ἐκείνου μέρτυρίας, τὸ μὲν
 πρὸς τὸ δόποσε ἔρωτος πρὸς αἰκούσασθε, τὸ δὲ ἔπειτα τῆς
 δόποσε ἔρωτος ἀπὸν ἔσαι παρ' ὑμῖν. μηδαμῶς, ὡς ἀν-
 δρες δικασαί, ὑμεῖς γὰρ ἐστὲ οἱ αὐτοὶ οἱ τὸν ὀπίθεδανει-
 σμῶν ἐκ τῆς ἐμπορίας πολλὰ χρέματα, καὶ τοῖς δανει-
 σμῶν οὐδ' ἔχοντα τὰς ὑποθήκας, θανάτω ζημιώ-
 σασθε, εἰσαγγέλλεται ἐν τῷ δήμῳ, καὶ τῶν πολιτικῶν
 ὑμῶν ὄντα, καὶ παρὰ τὸν ἐστρατηγικὸν. ἡγεῖσθε γὰρ τοῖς
 τοῖς τοῖς, ἔμνον τοῖς ἐντυγχάνοντες ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ
 κοινῇ βλάπτειν τὸ ἐμπόριον ὑμῶν, εἰκότως. καὶ γὰρ ἐμ-
 πορία πῶς ἐργαζομένων οὐκ ἐστὶ τῆς δανειζομένων,
 ἀλλ' ἐστὶ τῆς δανειζόντων εἰσι. καὶ οὐτε ναῦν, οὐτε ναυ-
 κληρον, οὐτ' ὀπιβάτων ἐστὶ ἀναχθῆναι, τὸ τῆς δανειζόν-
 των μέγας ἀφαιρεθῆναι. ἐν μὲν οὐδὲ τοῖς νόμοις, πολλὰ καὶ
 καλὰ βοηθεῖα εἰσιν αὐτοῖς. οἳ ὑμᾶς δὲ τοῖς ἐπανορ-
 θουῦντας φανεροῦς, καὶ μὴ συγχωροῦντας τοῖς πονηροῖς.
 ἢ ὑμῖν ὡς πλείστη ἀφύγεια ὄψεται. τὸ ἐμπόριον ἢ. ἔσαι γὰρ
 εἰσὶ φυλάττειν τοῖς ταῖς αὐτῆς πρὸς ἐμῶν, καὶ μὴ ὀπι-
 βῆτε ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τῆς ποιούτων θηρίων. ἐγὼ μὲν
 οὐδ' ὅσα περ οἷός τ' ἐγώ, εἰρηκῶς καλῶς καὶ ἄλλον τινα
 τῆς φίλων, εἰ καὶ καλῶς ἦτε.

A quaeso, Athenienses, nec ipsum Lampidem negasse
 quin dixerit, se aurum non recepisse: sed confessum
 esse quidem, se id dixisse: commentam autem tum di-
 xisse cum non apud se esset. Absurdum profecto erit,
 si eius testimoniū quatenus fraudatorib. comodo est
 ut verū audietur: quatenus verò à fraudatis facit, fi-
 dem apud vos nullam inueniet. Nequaquam, Iudices.
 Nam vos iidem estis, qui eum qui è mercatu magnam
 pecuniam ultra eam quam ab aliis acceperat, mutua-
 tus, pignora creditoribus non exhibuerat, capite con-
 demnaueritis, delatum apud populum eumque ciuē
 vestrum, & patris imperatorij filium. Putabatis enim
 ab eo genere hominum non solum eos, qui in illos
 incidissent, sed mercatum quoque vestrum lædi. Me-
 ritò. Quæstus enim & copiæ mercatorum non ab iis
 qui mutuò accipiunt, sed ab iis qui mutuò dant: pro-
 ficiscuntur. Neque enim vel nauis, vel nauicularius, vel
 vector prouehi potest, absque mutuò dantium mini-
 sterio. Leges igitur eis, multa & præclara adiumenta
 præstò esse voluerunt: quæ vestrum est tueri, & impro-
 borum petulantiam cohercere: ut mercatus quàm ma-
 ximo vobis sit emolumento. Quod ita fiet, si defende-
 tis creditores, eosque à talibus belluis lædi non patie-
 mini. Ego dixi quæ potui: sed etiam alium quendam
 ex amicis vòcabo, si iusseritis.

ARGVMENTVM ORATIONIS AD-
 uersus Lacriti exceptionem.

Androcles pecuniam mutuauit Artemoni, Phaselitæ ge-
 nere mercatori. Quo mortuo, priusquam argētum redde-
 ret, idem ab eius fratre Lacrito rhetore reposcit: duabus ratio-
 nibus nitens, quòd & præsentem Lacrito, & spondente, pecuniam
 Artemoni mutuauit, & hæres sit Artemonis Lacritus. Is verò se
 cedere hæreditate dicit, & actionem præscriptione repellit:
 quod sibi cū Androcle nihil rei sit, nec vlla singrapha omnino
 etiam se spondidisse negat. Quòd si promississet: non ea se esse
 improbitate, ut solutionem detrectaret. Non rectè autem
 quidam rationem hanc adulterinam esse, putarunt, obscuris
 decepti argumentis. Nam dictionis genus remissum, non inde-
 corum est causis priuatis. Iouem autem regem pro subiectæ
 personæ consuetudine ab eo esse iuratum, perspicuum est.
 Præscriptionem porò infirmius refutauit, propter causæ im-
 becillitatem.

DEMOSTHENIS AD-
 VERSVS LACRITI EXCEPTIO-
 nem Oratio, Hieronymo Vulfio interprete.

Nihil noui agunt, Iudices, Phaselitæ, sed pro more suo. nam ad mutuò sum-
 endas in mercatu pecunias, sunt om-
 nium exercitatissimi. Postquam
 verò eas acceperunt, & singrapham
 confecerunt nauticam: statim obliui-
 scuntur & singrapharum, & legum: & reddenda esse
 quæ acceperint, non meminerunt. Sin reddiderint: de
 suo se aliquid largitos esse putant: & cum reddendum
 esset aliquid, pro eo cauillationes excogitant, & præ-
 scriptiones, & prætextus: homines omnium mortali-
 um & improbissimi, & iniustissimi. Cuius rei signū
 illud est: Cum multi & Græci, & Barbari vestrum ad
 mercatū veniāt: plures semper sunt Phaselitarum lites
 quàm cæterorum omnium. Hi igitur tales sunt. Ego
 verò, Iudices, pecuniam mutuauit Artemoni istius fra-
 tris, secundum leges mercatorias in Pontum, & rursus
 Athenas. Quo defuncto, priusquàm mihi pecuniā redde-

Perstrin-
 g e aduer-
 sarium à
 genere:
 quem pro
 fite, aut ipo-
 pondidisse.
 eūq; he-
 redem ei-
 se affir-
 mat.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ
 ΛΑΚΡΙΤΟΥ ΩΨΑΓΡΑΦΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Ανδρικής διαισεως χρέματα ἀρτέμωνι φασηλίτη τὸ γέ-
 μιστον, πλάττωσας ἐκείνου ἑστὶν δόποδιαι τὸ ἀργύριον, εἰ-
 πράθει τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν λάκριτον, τὸν σοφιστῶν, δύο πρὸς
 βραχέων δικασαί. ὅτι τὸ παρ' ἐν τῷ λακρίτου καὶ ἀναδέξαμῶν τὸ
 ἀργύριον ἐδύνατο τὸ ἀρτέμωνι, καὶ ὅτι κληρονομία * ἐστὶ τῆς ἀρτέμων
 λακρίτου. ὅτι τῆς μὲν κληρονομίας ἀφιστάσθαι φησι. ὡψαγραφεῖται ὅ-
 τι τὸ δίκλιον, λέγον μὲν ἐαυτῶν πρὸς ἀνδροκλέα, συμβόλαιον ἐστὶ, μη-
 δὲ συγγραφῶν μηδεμίαν. πάντως ὅτι καὶ τὸ ἀναδέξαμῶν ἔξαρνε γινεῖ-
 οὐδ' ὅτι αἰ, τὸ τὸ ἐμοὶ ὄντων, ἡγεμονίαι πρὸς τὴν ἐκποσιν. καὶ ὅπως δὲ πνεύ-
 σαι ἐμῶν τὸν λόγον μὴ γνησιον ἐστὶ, ἀμυδροῖς ἀπατηθέντες τεκμηρίοις.
 τὸ μὲν γὰρ τῆς φράσεως ἀνείμῶν ἵνα ἀφαιρῆς ἰδιωτικοῖς ἀγῶσι, τὸν ὅτι δια-
 τὸν ἀδικαί καὶ τὴν τὸ πρὸς τὸν πρὸς τὸν ἀδικεῖν συνήθειαν δίκλιος
 ὅτι οἰοναίως, πρὸς ὅτι τὴν ὡψαγραφῶν ἀδένεσεν ἀπὸ λυτικῆς ἐξ-
 τὸ πρὸς μα* τὸ πνεύσιν.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
 ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΑΚΡΙΤΟΥ
 ΩΨΑΓΡΑΦΩΝ ΛΟΓΟΣ.

ΤΑΔΕΝ καμὸν δεσποτάτον) οἱ φαση-
 λιῶτα, ὡς ἀνδρες δικασαί, ἀλλ' ἀπερ εἰώ-
 θασιν. οὐτοὶ γὰρ δεινότατοι μὲν εἰσι δανει-
 σμαται χρέματα ἐν τῷ ἐμπορίῳ. ἐπει-
 δὴν ὅτι λαβῶσι καὶ συγγραφῶν συγγρα-
 φῶντα ναυτικῶν, ἀδίκως ἐπαλάθοντο καὶ τῆς συγγρα-
 φῶν καὶ τῆς νόμων, καὶ ὅτι δὲ δόποδιαι αὐτοῖς ἀΨα-
 βον, καὶ οἷον) εἰσὶν δόποδιαι, ὡς περ τῆς ἰδίων τὴν ἐαυ-
 τῶν ὡψαδεδωκέναι. ἀλλ' ἀντὶ τῆς δόποδιαι, σοφισμα-
 τα δὲ σκουσι, καὶ ὡψαγραφαί, καὶ πρὸς ἀφαιρῆς, καὶ εἰ-
 σὶ πονηροῖς ἀνθρώπων καὶ ἀδικοῦσιν. τὴν κλίον
 ὅτι τούτοις πολλὰν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς τὸ ὑμῶν ἐμπόριον καὶ ἐλλείων καὶ βαρβάρων, πλείους δίκαι εἰσὶν ἐκεί-
 τῶν. ἀπὸ τῆς φασηλιῶν, ἢ τῆς ἄλλων ἀπάντων, οὐτοὶ μὲν οὐδ' οἱ οἱ εἰσιν ἐγὼ γὰρ ἀνδρες δικασαί, χρέ-
 ματα δανείσας ἀρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῶ καὶ τοῖς ἐμπόρικοις νόμοις εἰς τὸ πόντον, καὶ πάλιν ἀθλιώτῃ ἐξου-
 πισασαί) ἐκείνη ἑστὶν ἡ δόποδιαι μοι τὰ χρέματα, λακρίτω τούτῳ εἴληχα τὴν δίκλιον ταύτην καὶ τοῖς αἰ-